Hrvatski liječnički sindikat

Fédération Européenne des Médecins Salariés
European Federation of Salaried Doctors

Šubićeva 9, 10000 Zagreb
T: 01 46 55 610
E: sredisnjica@hls.hr
www.hls.hr

Hrvatski liječnički sindikat: *DA pravnoj državi i utvrđivanju odgovornosti do posljednjeg detalja, NE linču, hajkama i hranjenju najnižih poriva za klik više*

Prvo, najprije i najvažnije - Hrvatski liječnički sindikat izražava duboku sućut obitelji preminulog pacijenta Klinike za psihijatriju Sveti Ivan u Jankomiru.

Povodom pojedinih medijskih objava vezanih uz tragični događaj u Jankomiru, a osobito objavljivanja punih imena i prezimena liječnika koji su se u vrijeme događaja nalazili u službi, smatramo nužnim javno izraziti ozbiljnu zabrinutost i osuditi takav način medijskog izvještavanja.

Neupitno je da javnost ima pravo biti informirana o događajima od javnog interesa, osobito kada je riječ o tragičnom događaju u zdravstvenoj ustanovi. Međutim, pravo javnosti na informaciju ne može i ne smije biti opravdanje za zanemarivanje temeljnih profesionalnih i etičkih načela novinarskog izvještavanja, kao ni prava pojedinaca na zaštitu osobnog i profesionalnog dostojanstva.

Posebno zabrinjava činjenica da se puna imena i prezimena liječnika javno objavljuju u neposrednom kontekstu smrti pacijenta, iako njihova osobna odgovornost nije utvrđena niti su, prema dostupnim informacijama, iznesene optužbe koje bi opravdavale takvo javno prozivanje.

Samo obavljanje službe u trenutku nastanka nekog događaja ne predstavlja dokaz odgovornosti za taj događaj. Liječnici koji su se zatekli u službi ne smiju postati predmetom javnog suda, insinuacija, osuda ili stigmatizacije samo zato što su se njihova imena našla u službenom rasporedu rada.

Posebno je problematično što se u brojnim medijskim slučajevima identitet osoba osumnjičenih za druga kaznena djela izvan područja zdravstva štiti navođenjem inicijala, dok se u ovom slučaju puna imena liječnika objavljuju u kontekstu tragedije, bez jasno utvrđene ili javno obrazložene njihove odgovornosti. Takav pristup otvara ozbiljna pitanja o dosljednosti primjene profesionalnih i etičkih standarda u medijskom izvještavanju.

Jasno poručujemo da **liječnici nisu i ne smiju biti unaprijed proglašeni odgovornima zato što su u određenom trenutku obavljali svoj posao, kao što to ne smije biti uobičajeno ni za bilo koju drugu struku.** Njihov profesionalni integritet, osobno dostojanstvo i pravo na zaštitu od javnog stigmatiziranja moraju biti zaštićeni jednako kao i prava svakog drugog građanina.

Istraga je u tijeku. Njezini rezultati trebaju biti jedino mjerodavno polazište za utvrđivanje eventualne odgovornosti, i to u okviru zakonom propisanih postupaka. Svako prejudiciranje odgovornosti, izravno ili neizravno, predstavlja ozbiljan rizik za stvaranje javnog pritiska, narušavanje ugleda pojedinaca i dodatno otežavanje ionako teške situacije.

Pritom ne smijemo zanemariti ni ljudsku dimenziju cijelog događaja. Iza ove tragedije stoje ljudska patnja, obitelj koja se suočava s nenadoknadivim gubitkom te zdravstveni djelatnici koji se, uz profesionalnu odgovornost, svakodnevno suočavaju i s iznimno teškim okolnostima svoga poziva. Upravo zato je nužno pokazati odgovornost, mjeru i poštovanje prema svima uključenima.

Također, HLS je proteklih godina javnosti ukazivao na porast napada na liječnike i druge zdravstvene djelatnike na njihovim radnim mjestima – radi se o rastućem trendu koji ovakvi slučajevi sigurno neće umanjiti, nego ga mogu rasplamsati – na štetu i liječnika i pacijenata i hrvatskog zdravstva u cjelini.

Sloboda medija jedno je od temeljnih obilježja demokratskog društva. Međutim, sloboda medija podrazumijeva i odgovornost. Novinarska neovisnost ne oslobađa od obveze poštivanja dostojanstva pojedinca, zaštite privatnosti, provjere informacija i izbjegavanja senzacionalizma, osobito kada se izvještava o tragedijama i postupcima koji su još u tijeku.

Stoga pozivamo medije preispitati opravdanost i posljedice objavljivanja identiteta zdravstvenih djelatnika u ovakvim okolnostima, da se suzdrže od senzacionalističkog izvještavanja i insinuacija te da omoguće da nadležne institucije neometano i nepristrano utvrde sve relevantne činjenice.

Zaštita dostojanstva liječnika nije pokušaj izbjegavanja odgovornosti. Ona je zahtjev za poštovanjem prava, profesionalnih standarda i načela pravednosti.

Odgovornost se mora utvrđivati činjenicama i dokazima, a ne naslovima, imenima objavljenima u medijima i javnim bijesom.

Upravo u trenucima najvećih tragedija jedno društvo pokazuje jesu li mu i koliko važni profesionalnost, etika i ljudsko dostojanstvo.

Senzacionalizam razara društvo i povjerenje u njemu, a profesionalnost, etika i ljudsko dostojanstvo ga jačaju.